

Hämeenkyrö-Ylöjärvi Vt. 3:n linjausvaihtoehtojen muinaisjäännösinventoinnin v. 2010 täydennys v. 2011

Hannu Poutiainen
Tapani Rostedt
Timo Jussila

Sisältö:

Täydennysinventointi	2
Havainnot 2011	2
Kartat.....	3
Valokuvia.....	5

Kansikuva: Rokkakoskenjokea vt. 3:n eteläpuolella

Täydennysinventointi

Mikroliitti Oy (Poutiainen, Rostedt, Jussila) inventoi muinaisjäänöksiä v. 2010 Hämeenkyrö-Ylöjärvi välillä vt. 3:n linjausvaihtoehdoilla. Eräs linjausvaihtoehto oli nykyisen valtatie-3:n linjaus, jota parannettaisiin. Raportti: Hämeenkyrö-Ylöjärvi, Vt. 3:n linjausvaihtoehtojen Muinaisjäänösinventointi 2010. Inventoinnin teetti Ramboll Finland Oy.

Pirkanmaan maakuntamuseo ilmoitti em. inventoinnin tilaajalle keväällä 2011, että heidän tietojensa mukaan Sarkkilanjärveen laskevan Rokkakoskenjoessa on ollut myllynpaikka vt 3:n läheisyydessä ja että koska em. inventointiraportissa ei ole kyseistä myllynpaikkaa käsitelty asianmukaisesti tulee inventointia täydentää ja raporttia korjata jotta hankkeesta voidaan lausunto antaa (tämä tilaajan puhelimitse kertomana).

Maakuntamuseo tarkoittanee myllyä, joka on merkitty 1840-luvun pitäjänkarttaan ja joka sijoittuu Rokkakoskenjokeen nykyisen vt 3:n kohdalle tai hieman sen eteläpuolelle. Toki v. 2010 inventoinnissa kyseinen karttamerkki noteerattiin, mutta mitään viitteitä myllystä ei havaittu eikä raporttiin tullut kirjatuksi sitä mitä emme havainneet, tuolloisen käytäntömme mukaisesti. Kyseessä oli kuitenkin puute raportoinnissa ja ainakin Pirkanmaalla myös havaitsemattomat havainnot on syytä ylös kirjata.

Jotta asia tulisi yksiselitteisen selväksi kerralla, tarkastettiin em. myllynpaikka uudestaan ja tarkemmin eräällä ohikulkumatkalla kesällä 2011.

1700-luvun lopun isojakokarttoihin ei Pitäjänkartan myllyn kohdalle tai tienoilta ole merkitty myllyjä. Kyseessä on siis 1800-luvun myllynpaikka.

Havainnot 2011

Topografiaa vanhalla ja nykyisellä kartalla vertaamalla näyttää siltä, että Pitäjänkartalle merkitty mylly on sijainnut valtatie-3:n eteläpuolella. Toisaalta maastonmuodot kyseisillä kartoilla eivät ole aivan yhteneväiset, joten vertailu ei voi olla täsmällistä. Lisäksi topografia ja maaperä alueella ovat sellaiset, että maastonmuodot ovat voineet muuttua jonkin verran aikojen kuluessa. Mainittujen seikkojen takia maastotarkastuksessa tarkastettiin joen varret kahden arkeologin voimin niin valtatiestä pohjoiseen kuin eteläänkin. Toki on mahdollista, että mylly on sijainnut nykyisen valtatie-3:n paikalla - mikä topografian perusteella vaikuttaisi hyvinkin mahdolliselta paikalta ja kenties sitten tuhoutunut tienrakennustöissä. Tarkastetut jokiosuudet valokuvattiin valikoiden.

Tarkastuksessa havaittiin, että maaperä liki jokiuomaa ja sen penkereillä on savea ja/tai hiesua ja siten virtaavan veden kuluttavalle ja kasaavalle toiminnalle altista ja sitä nimenomaan tulva-aikoina. Kyseistä päätelmää tukevana esimerkkinä mainittakoon, että likellä nykyistä maantie-

siltaa jokipenkkaa on monin paikoin tuettu puurakentein. Toisaalta maasto alueella ja nimenomaan jokiuomassa vanhaan karttaan merkityllä ja oletetulla myllynpaikalla on sangen tai jopa hyvin loivapiirteistä. Kasvillisuus jokivarsilla on hyvin rehevää.

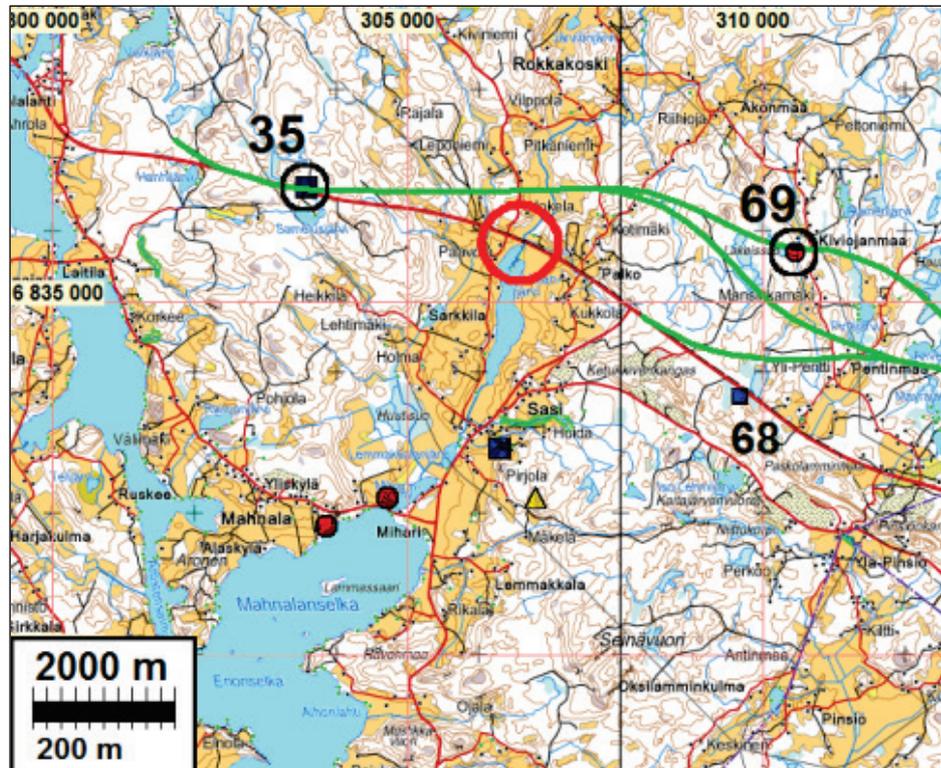
Maastotarkastuksessa alueelta ei tavattu mitään merkkejä mahdollisesta myllynjäännöksestä, sen mahdollisista kivi-, puu- tai maarakenteista ja/tai osista tai myllyyn mahdollisesti liittyneistä uomista, mahdollisen patoaltaan kivi- tai maarakenteista, kaikki sellaisia, joita yleisesti vanhoihin myllynpaikkoihin liittyvinä varsin usein tavataan. Tulos on yhteneväinen sen arvion kanssa, mitä kyseiseltä maantiesillalta jokiuomaa ja sen penkereitä tarkastelemalla on voinut päätellä.

Porvoo 10.9.2011

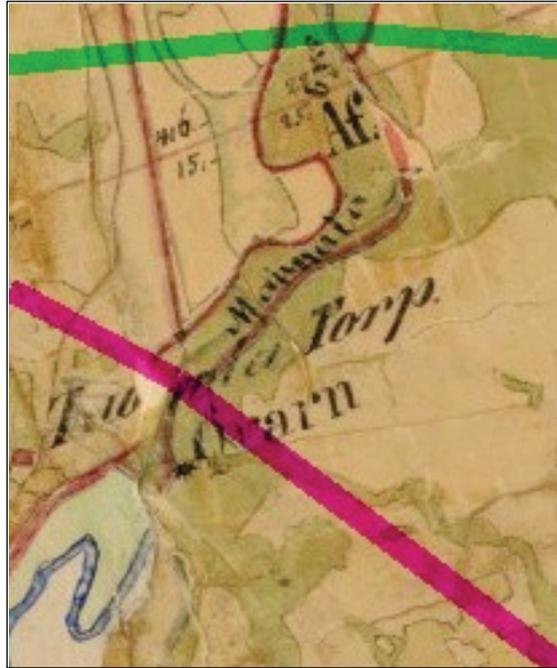
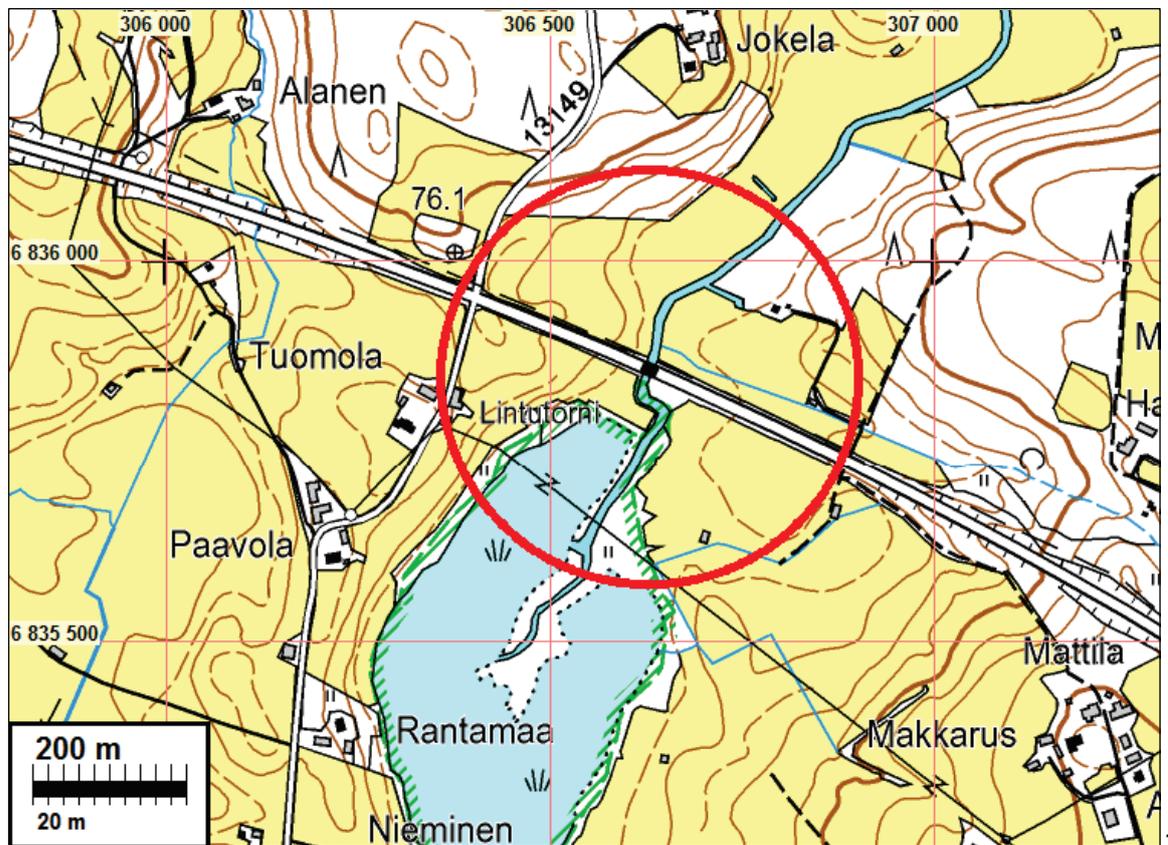
Timo Jussila

Kartat

Yleiskartta

Tielinjausvaihtoehdot vihreällä. Vuoden 2010 raportissa kuvatut jäännökset numeroitu symboli. Nyt tarkastettu myllynpaikka punaisen ympyrän sisällä.

Pitäjänkarttaote**Maastokarttaote**

Tarkastettu alue punaisen ympyrän sisällä.

Valokuvia

Jokea heti valtatie (pengerryksen) eteläpuolella.

Jokea heti valtatie (pengerryksen) pohjoispuolella.